

DECEMBER 2004-NR.14

SECRETARIAAT:
FLORALIALAAN 46,
1402 NL BUSSUM

POSTGIRO:
4550697

TE UTRECHT

E-MAIL:
info@marjoleinroskamfonds.nl

WEBSITE:
www.marjoleinroskamfonds.nl

Dit jaar heeft alleen het Etafeni-project in Nyanga, Kaapstad, een geldbedrag van R. 30.000,- (ongeveer €3.800,-) van het Marjolein Roskam Fonds ontvangen. Er waren wel een paar verzoeken voor een donatie binnengekomen, maar die waren of te vaag of voldeden niet aan onze doelstelling. Mogelijk kunnen we in 2005 naast Etafeni nog een keer iets doen voor de Thandimfundo lagere school in de voormalige Oost-Transvaal, Zuid-Afrika. In de Nieuwsbrief van juli dit jaar vertelde onze penningmeester Martin Jansen wat meer over deze voormalige 'farmschools' en in dit nummer kunt u lezen hoe blij de staf en de leerlingen zijn met de computer, fax en het kopieerapparaat, die zij konden aanschaffen dankzij de gift van ons fonds. Martin Jansen is op het moment in Zuid-Afrika en het is zijn bedoeling om ook langs de vier scholen van Thandimfundo te gaan en daar in de volgende Nieuwsbrief over te schrijven.

Met het Etafeni Speelgroep Project gaat het goed, zo berichten ons zuster Katrina en mevrouw Nokhaya Myoli,

Etafeni-kindje

Conciërge-woning

de voorzitter van Etafeni. Het geld dat zij dit jaar van het Marjolein Roskam Fonds hebben gekregen, is grotendeels besteed aan opleidingen voor moeder-vrijwilligsters van de speel-leergroepen. Tien moeders zitten op een school voor peuter/kleuterleidster en tien andere moeders zitten op een bijscholingscursus. Daarnaast zijn er een paar moeders die cursussen volgen voor het geven van basisonderwijs aan volwassenen. Tot hun takenpakket horen ook de vakken Xhosa en Engels en administratie. Etafeni is blij dat ze deze opleidingen dankzij de donatie van het Marjolein Roskam Fonds kunnen bekostigen. Er wordt nog steeds gebouwd aan het Etafeni Dagopvang Centrum, een project dat in samenwerking met Lifeline/Childline is opgezet. Het moet een gastvrije plek worden voor iedereen die, direct of indirect, te maken heeft met de gevolgen van het Hiv/Aids virus. De peuter/kleuterschool is al geopend en wordt druk bezocht. Volgend jaar beginnen ze met de bouw van een vleugel voor professionele hulpverlening. Uit veiligheids-overwegingen komt er ook een dienstwoning voor een conciërge, met overzicht over het hele bouwcomplex. Op het bouwterrein heerst een opgewekte stemming van

mensen die voor het eerst van hun leven een opleiding en werk hebben gekregen. Voor deze onderneming is drie jaar geleden een aparte Commissie van Beheer ingesteld. Het Etafeni Playgroup Project is daar te kleinschalig

Jonge moeder aan het schilderen

van opzet voor, daar zijn het de ouders die het project draaiende houden en vinden de meeste activiteiten nog altijd plaats in- en om de krotwoningen van Nyanga. Momenteel is de school gesloten en ligt de bouw stil wegens de kerstvakantie, wat in Zuid-Afrika de grote zomervakantie is. Bijna iedereen gaat rond de kerst weg en veel mensen uit Nyanga en omgeving ondernemen dan de lange en gevaarlijke reis met overvolle bussen en minibusjes naar de Oost-Kaap, waar hun familie woont. Sister Katrina en mrs. Myoli besluiten hun brief met: 'We weten dat het de wens van Marjolein was om kinderen te helpen, die getraumatiseerd zijn door de gevolgen van het gewelddadige en schrikrijke apartheidsbewind. Hoewel de apartheid nu (officieel) is afgeschaft, bestaat er nog steeds veel stedelijk geweld en komt er nog veel armoede voor. Het Hiv/Aids

probleem is daar nu bijgekomen met al zijn afschuwelijke gevolgen vandien. Veel kinderen raken hun ouders kwijt aan deze ziekte. Wij weten dat Marjolein's geest voortleeft in haar betrokkenheid bij ook deze groep kinderen. Hartelijk dank voor jullie steun! *Enkosi kakhulu. UThixo makakusikelele.* (Dank u. God zegene u).

Nokhaya Myoli & Sister Katrina

'OOM BEY ZAL GEMIST WORDEN.'

Op 7 september overleed 'Oom Bey': Zuid-Afrika's dominee Christiaan Frederick Beyers Naudé. Er waren Afrikaners in de Nederduits Gereformeerde Kerk die hem een 'verrader' vonden. Ik had bewondering voor hem, maar ik durfde hem geen 'vriend' te noemen. We spraken elkaar regelmatig over allerlei onderwerpen met betrekking tot de apartheid in Zuid-Afrika.

En nu is dominee Naudé overleden: hij was 89 jaar. De Afrikaner Beyers Naudé was eerst een uitgesproken pro-apartheidsaanhanger, maar na de moord bij Sharpeville in 1960 zag hij in dat de blanke suprematie niet deugde; daarna werd hij een bestrijder van de apartheid.

Dominee Beyers Naudé richtte het Christelijk Instituut op, samen met zijn assistent dr. Horst Kleinschmidt. Deze zei eens tegen Beyers dat de auto's van het CI te vaak 'geleend' werden door de (zwarte) studenten die voor hen werkten. Beyers zei toen: 'Ik kan hen met mijn verleden niets meer weigeren!'

Beyers Naudé werd predikant

ETAFENI PLAYGROUP PROJECT

Established in 1983 by a group of local women

in Nyanga

who came together out of concern for children who were deprived of healthy development.

They work towards ensuring

HOPE for ALL the children and their parents

Poster met het Etafeni logo

in Alexandra Township, de zwarte sloppenwijk bij Johannesburg. Daar heeft Beyers uitstekend werk gedaan sinds 1960. En Zuid-Afrika heeft veel aan hem te danken.

Zijn grootste verdienste was dat hij zich openlijk afkeerde van de apartheid. Dat hebben gelukkig wel meer blanke Zuidafrikanen gedaan, maar het bijzondere van Beyers was zijn 'bekering'. Hij was eerst als Saulus, de vervolger van christenen, die bekeerd werd en de naam Paulus kreeg. Beyers was ook eerst actief als pro-apartheidsman en veranderde openlijk in zijn tegendeel: als de man die zich ging afzetten tegen de blanke suprematie.

'Oom Bey' heeft in de laatste halve eeuw van zijn leven een groot aandeel gehad in de vorming van het nieuwe Zuid-

Afrika. Zijn naam zal in de geschiedenis voortbestaan en met liefde genoemd blijven.

Karel Roskam

HET THANDIMFUNDO

Farm Schools Project in Mpumalanga (de voormalige Oost-Transvaal in Zuid-Afrika) ontving vorig jaar een donatie van R. 30.000,- van het Marjolein Roskam Fonds. Daar zijn een computer, een faxmachine en een kopieerapparaat van gekocht. De vier scholen van het project maken daar inmiddels druk gebruik van. (Over deze 'farmschools' werd in het juli-nummer van dit jaar uitvoerig bericht).

Mevrouw Sibiya, het schoolhoofd van Thandimfundo schreef ons een brief om te bedanken voor de donatie en

vertelde daarin onder meer dat de kopieermachine een uitkomst voor hen is. Ze hoeven daar nu niet meer helemaal voor naar de stad te gaan en de leerlingen alleen te laten. Het scheelt hen een hoop schrijfwerk nu ze oefen-

De officiële opening van Thandimfundo

materiaal kunnen kopiëren. Ze vergroten zelf foto's en vrolijken daarmee de klaslokalen op.

Eén computer blijkt te weinig te zijn om gebruikt te worden

De officiële opening van Thandimfundo

voor zowel administratieve doeleinden als door de leerlingen zelf. Als de leerlingen eenmaal aan het computeren zijn, is het lastig ze daar weer van af te halen. Het zou ide-

De officiële opening van Thandimfundo

aal zijn als er nog een paar computers bij konden komen. De faxmachine kon nog niet worden aangesloten, omdat de Telkom (telefoondienst) nog

verbindingskabels moest aanleggen. Hopelijk is dat inmiddels gebeurd.

Zij besluit haar brief met te schrijven dat iedereen van de Thandimfundo-scholen gezamenlijk uitroept:

'VIVA THE SPIRIT OF MARJOLEIN ROSKAM, VIVA.'

MARJOLEIN MAAKTE

omstreeks haar elfde deel uit van een avontuurlijk groepje meisjes in Durgerdam, dat zich De Vijf noemde. Behalve Marjolein waren haar vriendin Katja daar lid van, Maaïke, die een vriendin van Katja was en het hondje van Maaïke, Timmy. In totaal waren dat er vier, maar dat probleem werd pragmatisch opgelost, vertelde Katja.

'We noemden ons groepje De Vijf naar aanleiding van de boeken van Enid Blyton, die wij verslonden. We speelden de avonturen van De Vijf na, maar we identificeerden ons ook met de personen die dat groepje vormden. De Vijf in de boeken bestonden uit Annie, Dick, Julian, George en Timmy. Annie was een keurig, beetje tuttig meisje. Marjolein had in die tijd ponyhaar met een diadeem, bovendien kwam ze uit het Gooi, dus het was duidelijk dat zij Annie moest zijn. Julian was het oudste meisje, dus ik was Julian.

George was een jongensachtig meisje: dat was Maaïke.

Maaïke kreeg al snel een hondje dat ze, net als in de boeken, Timmy noemde. In de boeken was Dick de vijfde figuur. Wij waren met z'n vieren, dus speelden Marjolein en ik allebei om de beurt, in een dubbelrol, dat we Dick waren.

Het idee van de huifkar had-

den we uit één van de boeken gehaald. Mijn ouders zeiden: "Ga het maar aan de timmerman vragen." Dat deden we. We legden de timmerman uit wat we wilden, een houten bak met een zeil erover. "Dat kan wel", zei de timmerman, "maar dat kost wel tweehonderd gulden." Zoveel geld hadden we niet. Bovendien hadden we geen paard. Ik kon mijn ouders er niet van overtuigen dat een paard best bij ons in de tuin kon staan. Hoewel Maaïke en ik af en toe stiekem op paarden van de boer probeerden te rijden, is het idee van de huifkar met een paard nooit gerealiseerd. De echte Vijf logeerden in de boeken wel eens bij een van de meisjes met een strenge vader, waar ze allemaal een beetje bang voor waren. Wij gingen ook logeren, bij Marjolein in Bussum. We speelden in de kamer van Marjolein toen Karel, de vader van Marjolein, vanuit zijn studeerkamer kwam vragen of het wat stiller kon. Het bleek helemaal te kloppen. De strenge vader in de boeken had ook een studeerkamer en die vroeg ook altijd om stilte. Zo speelde Karel zonder het zelf te weten een rol in ons verhaal van De Vijf.'

Bert en Katja Tiddens

OP ONZE VERGADERING

begin volgend jaar zullen we bekijken welke projecten er mogelijk in aanmerking komen voor een donatie naast onze jaarlijkse gift aan Etafeni. Het bestuur van het Marjolein Roskam Fonds bedankt u hartelijk voor uw steun en wenst u prettige kerstdagen en een goed en gelukkig 2005 toe.